

Bielsk Podlaski, dnia 26.03.2024 r.

HK.045.26.2024

Wójt Gminy Brańsk

ul. Rynek 8

17-120 Brańsk

Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia za 2023 r.

Na podstawie art. 4 pkt. 1 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 416) i § 23 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), po rozpatrzeniu ocen okresowych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bielsku Podlaskim dokonał oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia dla gminy Brańsk za 2023 r.

Na terenie gminy objęto nadzorem 4 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia:

- 1) wodociąg Brzeźnica,**
- 2) wodociąg Koszewo,**
- 3) wodociąg Domanowo,**
- 4) wodociąg Kalnica.**

Próbki wody pobierane były przez uprawnionych pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej i przekazywane do badań do Działu Laboratoryjnego Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białymstoku oraz Oddziału Laboratoryjnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łomży.

Oprócz nadzoru prowadzonego przez organ sanitarny, jakość wody do spożycia była kontrolowana również przez producentów w ramach kontroli wewnętrznej. Badania jakości wody wykonywane były w laboratorium zewnętrznym o udokumentowanym systemie jakości tj. J. S. HAMILTON POLAND Sp. z o. o. LABORATORIUM BADAWCZE w Gdyni ul. Chwaszczyńska 180.

- 1. Wykaz producentów zaopatrujących ludność oraz dostarczających wodę z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia, wielkość produkcji wody, długość sieci, zaopatrywane miejscowości, liczba zaopatrywanej ludności oraz inne dane dot. wodociągu.**

Lp.	Nazwa Wodociągu	Zarządca, administrator	Produkcyjność wody w m ³ /dobę	Długość sieci wodociągowej (bez przyłączy) w km	Liczba zaopatrywanego ludności	Zaopatrywane miejscowości	Prowadzona kontrola wewnętrzna tak/nie	Jakość wody na dzień 31XII 2023	Działania naprawcze
1.	Kalnica	Gmina Brańsk ul. Rynek 8 17-120 Brańsk	314	42,4	1570	Kalnica, Bronka, Chojewo, kol. Chojewo, Dębowo, Kiersnowo, Kiersnówek, Pace, Ołędzkie, Olszewek, Olszewo, Poletyły, Świridy, Załuskie Koronne, Załuskie Kościelne, Majorowizna, kol. Otapy, kol. Jarmarkowszczyzna	tak	Przydatna do spożycia przez ludzi	Zakończono I etap modernizacji SUW
2.	Koszewo	Gmina Brańsk ul. Rynek 8 17-120 Brańsk	57	5,2	218	Koszewo, Kadłubówka, Nowosady	tak	Warunkowo przydatna do spożycia - mangan	Zaplanowano kompleksową modernizację SUW w latach 2024/2025
3.	Domanowo	Gmina Brańsk ul. Rynek 8 17-120 Brańsk	461	37,5	1770	Domanowo, Mień, Pruszancka Stara, Patoki, Patoki - gajówka, Pruszancka-Baranki, Pietraszki, Glinnik, Pasięka, Markowo, Ferma, Kiewłaki, Ściony, Zanie, kol. Kalnowiec, Markowo Wólka (powiat wysokomazowiecki)	tak	Przydatna do spożycia przez ludzi	Zmodernizowany
4.	Brzeźnica	Gmina Brańsk ul. Rynek 8 17-120 Brańsk	520	50,7	1970	Brzeźnica, Burchaty, Lubieszczę, Oleksin, kol. Oleksin, Popławy, Holonki, Klichy, Płonowo, Puchały Nowe, Puchały Stare, Spieszyn, Widźgowo, Szmurły, Olendy, kol. Konotopa	tak	Przydatna do spożycia przez ludzi	Zmodernizowany

2. Jakość i sposoby uzdatniania wody.

W ramach bieżącego nadzoru nad jakością wody łącznie zbadano 11 próbek – 8 próbek w zakresie parametrów grupy A, 3 próbki w ramach kontroli sprawdzającej dot. parametrów mikrobiologicznych, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej łącznie zbadano 26 próbek - 14 w zakresie parametrów grupy A, 3 próbki w zakresie parametrów grupy B, 7 dodatkowych próbek dot. parametrów mikrobiologicznych oraz 2 próbki w kierunku parametru manganu.

Woda w wodociągach: Kalnica, Domanowo oraz Brzeźnica poddawana była filtracji i napowietrzaniu, natomiast w wodociągu Koszewo oprócz filtracji i napowietrzania stosowano odżelazianie.

3. Postępowanie administracyjne i działania naprawcze.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bielsku Podlaskim prowadził postępowanie administracyjne ze względu na przekroczenie wartości parametrycznej manganu w wodociągu Koszewo (wł. Gmina Brańsk) wszczęte w 2022 r. (Decyzja na warunkową jakość wody z dn. 21.04.2022 r.). Wodociąg zaopatruje trzy miejscowości na terenie Gminy Brańsk – Koszewo, Kadłubówka i Nowosady. Przekroczenie ww. parametru stwierdzono w próbkach wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej. Zarządca wodociągu poinformował o podjęciu działań naprawczych. Wykonano przegląd techniczny SUW. Przeprowadzono płukanie SUW i sieci wodociągowej. Wymieniono zawór zwrotny powietrza oraz regulator ciśnienia hydroforu. Przełączono pompę od studni głębinowej o mocy 18 kW na pompę o mniejszej mocy 15 kW. Podjęte działania nie przyniosły oczekiwanych rezultatów. Wydano komunikaty informujące mieszkańców o pogorszeniu jakości wody umieszczone na tablicach ogłoszeń w poszczególnych miejscowościach, w urzędzie gminy oraz na stronie internetowej gminy. W latach 2024/2025 planowana jest kompleksowa przebudowa SUW w Koszewie w związku z otrzymanym przez Gminę Brańsk dofinansowaniem na zadanie inwestycyjne w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej pn. „Przebudowa stacji uzdatniania wody na terenie gminy Brańsk”, w ramach II Edycji Rządowego Funduszu Polski Ład. Na umotywowaną prośbę strony, PPIS w Bielsku Podlaskim, przedłużył termin wykonania obowiązku określonego w decyzji w terminie do dnia 16.11.2024 r.

Prowadzone jest postępowanie administracyjne, wszczęte w 2021 r., na stan sanitarno – techniczny stacji uzdatniania wody w Koszewie. Właściciel wodociągu zaplanował kompleksową modernizację ww. hydroforu.

W wodociągu Brzeźnica (wł. Gm. Brańsk), w próbkach wody pobranych w ramach kontroli kompleksowej stwierdzono obecność bakterii grupy coli <10³ jtk (NPL)/100 ml, przy jednoczesnym braku obecności bakterii Escherichia coli oraz Enterokoków kałowych. Zarządca wodociągu podjął natychmiast działania naprawcze, polegające na przeglądzie i płukaniu sieci wodociągowej. W wyniku przeprowadzonego dochodzenia ustalono, iż źródłem zanieczyszczenia był zbiornik terenowy znajdujący się na terenie przepompowni wody w miejscowości Szmurły. Odłączono zbiornik terenowy, przełączono dopływ wody do 8 miejscowości bezpośrednio ze SUW w Brzeźnicy. Zdezynfekowano i przepłukano zbiornik

terenowy w Szmurłach. Zanieczyszczony odcinek wodociągowy przechlorowano i przepłukano. PPIS w Bielsku Podlaskim wydał zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz komunikat o warunkowej przydatności wody do spożycia. Komunikaty umieszczono na tablicach ogłoszeń w poszczególnych miejscowościach, w urzędzie gminy oraz na stronie internetowej gminy. Strona, jak i organy PIS wykonały badania kontrolne próbek wody, które nie wykazały przekroczeń badanego parametru. Wydano decyzję umarzającą, komunikat i ocenę o przydatności wody do spożycia przez ludzi w wodociągu Brzeźnica.

4. Wpływ ponadnormatywnych parametrów na zdrowie.

Podwyższona wartość parametryczna **manganu** w wodzie nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia konsumentów. W rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, mangan został ujęty w załączniku parametrów wskaźnikowych nie odnoszących się bezpośrednio do bezpieczeństwa wody dla zdrowia ludzi. Wartość parametryczna manganu została określona na niskim, restrykcyjnym poziomie - 50 µg/l z uwagi na niekorzystny wpływ wyższych stężeń, na ocenę organoleptyczną wody i jej akceptowalność przez konsumentów oraz zagrożenie tworzeniem się osadów w sieci wodociągowej.

Zanieczyszczenie wody pod względem mikrobiologicznym może stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzkiego. **Bakterie z grupy coli** nie powinny znajdować się w dostarczanej wodzie uzdatnionej. Stwierdzenie ich obecności może świadczyć o nieodpowiednim jej uzdatnianiu, wtórnym zanieczyszczeniu lub nadmiernej zawartości substancji odżywczych w uzdatnianej wodzie. Bakterie z grupy coli mogą powodować głównie zakażenia jelitowe i biegunkę. Wykorzystanie wody zanieczyszczonej bakteriami grupy coli do picia lub do przygotowywania posiłków może stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia osób z niej korzystających. Dlatego też ważne jest podjęcie jak najszybszych działań naprawczych mających na celu doprowadzenie wody do wartości określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

5. Reakcje niepożądane.

W 2023 r. nie zgłaszano reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na obszarze gminy.

6. Wnioski.

Mieszkańcy gminy Brańsk oraz jednej miejscowości na terenie powiatu wysokomazowieckiego zaopatrywani byli w wodę bezpieczną dla zdrowia ludzi.

Podwyższona wartość manganu i obecność bakterii grupy coli <10jtk (NPL)/100 ml, przy jednoczesnym braku obecności bakterii *Escherichia coli* oraz *Enterokoków* kałowych, nie stwarzała zagrożenia zdrowotnego dla konsumentów, dlatego wydano komunikaty o warunkowo przydatnej wodzie do spożycia.

W wodociągu Brzeźnica w krótkim czasie przywrócono jakość wody do parametrów odpowiadających wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Natomiast na poprawę warunków produkcji wody, a tym samym jej jakości przyczyni się zaplanowana modernizacja SUW Koszewo.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Bielsku Podlaskim
*Marzenna Perzyna***
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Nowe Piekuty, ul. Główna 8, 18-212 Nowe Piekuty;
2. A/a.